

TEMMUZ 2019 EKONOMİK, TİCARİ VE FİNANSAL BİLGİLER

Taner HACIOĞLU

Dış İlişkiler, Sanayi ve Proje Sorumlusu

İçindekiler

1. EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ	4
1.1. Tüketici Fiyat Endeksi	4
1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi.....	5
1.3 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi	6
2. GÜVEN ENDEKSLERİ	7
2.1. Ekonomik Güven Endeksi	7
2.2 Tüketici Güven Endeksi.....	8
2.3 Sektörel Güven Endeksleri	9
2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi	100
3. SANAYİ ENDEKSLERİ	13
3.1 Sanayi Üretim Endeksi	13
3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu.....	14
3.3 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi	15
3.4 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)	16
3.5 Ciro Endeksleri	17
3.6. Perakende Satış Endeksleri	19
4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ	20
4.1 Dış Ticaret İstatistikleri	21
5. İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ.....	27
6. FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ REEL GETİRİ ORANLARI.....	Error! Bookmark not defined.
7. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ	31
9. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ	33

Tablo Listesi

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Tablo 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	5
Tablo 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları	6
Tablo 4. Ekonomik güven endeksi	7
Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	8
Tablo 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	9
Tablo 7. TEPAV Perakende Güven Endeksinin Son Üç Yıllık Karşılaştırması	11
Tablo 8. İşlerin Son Üç Yıla Göre Karşılaştırılması	12
Tablo 9. Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları	15
Tablo 10. Ciro endeksleri ve değişim oranları	19
Tablo 11. Dış ticaret endeksleri	21
Tablo 12. Aylara göre dış ticaret	23
Tablo 13. Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticareti (milyon dolar)	23
Tablo 14. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)	24
Tablo 15. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Sektör İhracat Performansı (1000 dolar) ...	25
Tablo 16. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Ülke İhracat Performansı (1000 dolar)	26
Tablo 17. Konsolide Ükelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 dolar)	27
Tablo 18. Mevsim etkisinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri, Mart 2018, Mart 2019	28
Tablo 19. Finansal yatırım araçlarının nominal ve reel getirileri	31
Tablo 20. Balıkesir ilinin İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrıntısında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	32
Tablo 21. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	32
Tablo 22. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı	33
Tablo 23. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşlar	34

Grafik Listesi

Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	5
Grafik 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları	6
Grafik 4. Ekonomik güven endeksi	7
Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	8
Grafik 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	9
Grafik 7. TEPAV Perakende Güven Endeksi Son Bir Yıllık Değişimi	11
Grafik 8. İşlerin Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Durumu	12
Grafik 9. Alt Sektör Bazında TEPE'nin Mayıs 2019'da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi	13
Grafik 10. Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları	14
Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi	16
Grafik 12. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi	17
Grafik 13. Takvim Etkilerinden Arındırılmış Toplam Ciro Yıllık Değişim Oranı	18
Grafik 14. Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış Toplam Ciro Aylık Değişim Oranı	19
Grafik 15. Takvim Etkilerinden Arındırılmış Perakende Satış Hacmi Yıllık Değişim Oranı	20
Grafik 16. Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış Perakende Satış Hacmi Aylık Değişim Oranı	20
Grafik 17. Dış Ticaret Miktar Endeksleri	22
Grafik 18. Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, Mart 2018 – Mart 2019	29
Grafik 19. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları	30
Grafik 20. Konut Satış Sayıları	32

1.EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ

1.1. Tüketici Fiyat Endeksi

- TÜFE'de (2003=100) 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %1,36, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,44, bir önceki yılın aynı ayına göre %16,65 ve on iki aylık ortalamalara göre %19,91 artış gerçekleşti.
- Ana harcama grupları itibarıyla 2019 yılı Temmuz ayında endekste yer alan gruplardan, ev eşyasında %4,24, konutta %3,10, eğlence ve kültürde %1,60 ve lokanta ve otellerde %1,42 artış gerçekleşti. Ana harcama grupları itibarıyla 2019 yılı Temmuz ayında endekste düşüş gösteren bir diğer grup ise %1,11 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu.
- TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre ev eşyası %25,41, lokanta ve oteller %19,85, alkollü içecekler ve tütün %19,23 ve gıda ve alkolsüz içecekler %18,21 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama gruplarıdır.
- İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %2,04, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,72, bir önceki yılın aynı ayına göre %17,53 ve on iki aylık ortalamalara göre %19,07 artış gerçekleşti. Temmuz 2019'da endekste kapsanan 418 maddeden; 48 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 264 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 106 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

	Temmuz 2019	Temmuz 2018
Bir önceki aya göre değişim oranı	1,36	0,55
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	6,44	9,77
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	16,65	15,85
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	19,91	12,00

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi % Değişim Oranı

1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

- Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %0,99 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,02, bir önceki yılın aynı ayına göre %21,66 ve on iki aylık ortalamalara göre %32,34 artış gösterdi. Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %0,43, imalat sanayi sektöründe %0,84, elektrik, gaz üretimi ve dağıtım sektöründe %3,36, su temini sektöründe %0,67 düşüş olarak gerçekleşti.

Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

- Bir önceki aya göre en fazla düşüş; %12,73 ile ham petrol ve doğal gaz, %3,36 ile elektrik, gaz üretimi ve dağıtım, %3,30 ile ana metaller olarak gerçekleşti. Buna karşılık mobilya %1,57, içecekler %1,52, kömür ve linyit %1,02 ile bir önceki aya göre endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.
- Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2019 yılı Temmuz ayında aylık en fazla düşüş enerjide gerçekleşti.

Sektörler	Endeks	Aylık Değişim (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim (%)
Yurt içi ÜFE	452,63	-0,99	7,02	21,66	32,34
Madencilik ve taşocakçılığı	578,54	-0,43	11,50	20,59	26,29
İmalat	453,38	-0,84	7,25	19,88	30,58
Elektrik, gaz	383,67	-3,36	4,68	47,57	60,69
Su temini	298,37	-0,67	-9,87	-6,03	2,97

Tablo 2. Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi ve % Değişim Oranları

1.3 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi,

- Ülke sınırları içinde üretimi yapılarak yurt dışına ihraç edilen malların üretici fiyatlarındaki değişimi ölçen yurt dışı üretici fiyat endeksi (YD-ÜFE), 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %2,33 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,88, bir önceki yılın aynı ayına göre %16,32 ve on iki aylık ortalamalara göre %36,98 artış gösterdi. Sanayinin iki sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocaklığı sektöründe %1,27, imalat sanayi sektöründe ise %2,36 düşüş olarak gerçekleşti.

Grafik 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları

- Bir önceki aya göre en fazla düşüş; %4,41 ile bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler, %4,14 ile kimyasallar ve kimyasal ürünler, %4,10 ile içecekler sektöründe gerçekleşti. Buna karşılık, kok ve rafine petrol ürünleri %3,03, diğer mamul eşyalar %0,25 ile bir önceki aya göre endeksin arttığı alt sektörler oldu.

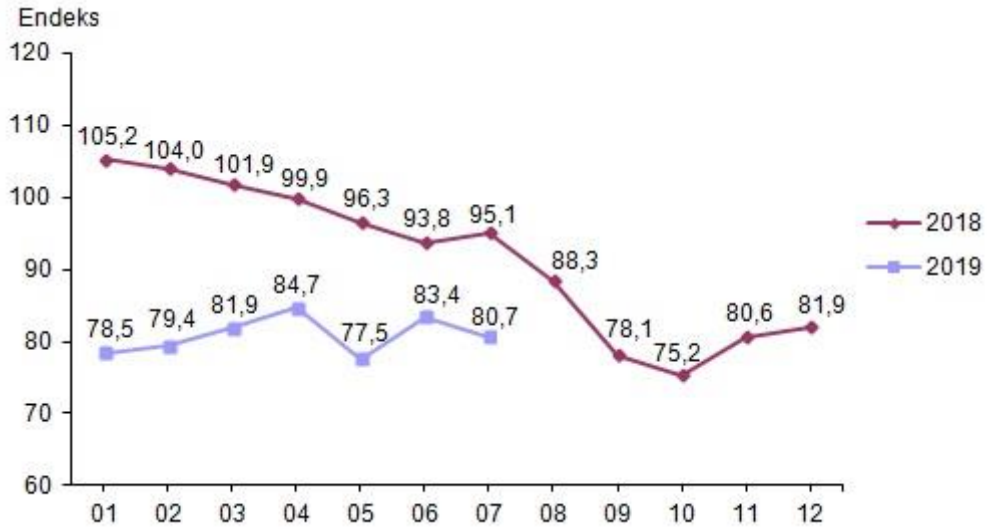
Sektörler ve ana sanayi grupları	Endeks	Aylık değişim (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim (%)
Yurt dışı ÜFE	315,10	-2,33	6,88	16,32	36,98
Madencilik ve taşocaklığı	324,14	-1,27	9,25	20,19	40,86
İmalat sanayi	314,92	-2,36	6,83	16,24	36,90
Ara malı	333,71	-2,89	4,88	14,43	38,35
Dayanıklı tüketim malı	280,81	-1,46	9,72	22,83	37,04
Dayanısız tüketim malı	303,60	-1,85	6,53	16,68	34,08
Enrji	383,46	3,03	36,82	8,46	40,94
Sermaye malı	293,89	-2,92	6,35	16,67	36,95

Tablo 3. Yurt dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları

2. GÜVEN ENDEKSLERİ

2.1. Ekonomik Güven Endeksi

- Ekonomik güven endeksi Haziran ayında 83,4 iken, Temmuz ayında %3,3 oranında azalarak 80,7 oldu. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.
- Temmuz ayında tüketici güven endeksi 56,5 değerine, reel kesim güven endeksi 96,6 değerine, hizmet sektörü güven endeksi 83,5 değerine ve perakende ticaret sektörü güven endeksi 90,4 değerine geriledi. Temmuz ayında inşaat sektörü güven endeksi ise 52,4 değerine yükseldi.

Grafik 4. Ekonomik güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	06/2019	07/2019	06/2019	07/2019
Ekonomik güven endeksi	83,4	80,7	7,6	-3,3
Tüketici güven endeksi	57,6	56,5	4,3	-2,0
Reel kesim güven endeksi	99,6	96,6	5,2	-3,0
Hizmet sektörü güven endeksi	85,4	83,5	7,5	-2,2
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	93,2	90,4	3,7	-3,0
İnşaat sektörü güven endeksi	50,4	52,4	1,3	3,8

Tablo 4. Ekonomik güven endeksi, sektörel endeksler ve değişim oranları

AÇIKLAMALAR

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirme, beklenti ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Endeks, mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

Ekonomik güven endeksi hesaplamasında, her bir sektörün ağırlığı o sektörün normalleştirilmiş alt endekslerine eşit dağıtılarak uygulanmakta, güven endekslerine doğrudan uygulanmamaktadır. Bu kapsamda tüketici, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ait toplam 20 alt endeks hesaplamada kullanılmaktadır.

Ekonomik güven endeksinin hesaplamasında kullanılan alt endeksler her ayın ilk iki haftasında derlenen veriler kullanılarak hesaplanmaktadır. Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

2.2 Tüketici Güven Endeksi

- Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Temmuz ayında bir önceki aya göre %2 oranında azaldı; Haziran ayında 57,6 olan endeks, Temmuz ayında 56,5 oldu.
- Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi Haziran ayında 78,3 iken, Temmuz ayında %1,7 oranında azalarak 77 oldu. Genel ekonomik durum beklentisi endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Haziran ayında 73,9 iken, Temmuz ayında %0,8 oranında azalarak 73,4 oldu.
- İşsiz sayısı beklentisi endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Haziran ayında 56,3 iken Temmuz ayında %1,3 oranında azalarak 55,6 oldu.
- Tasarruf etme ihtimali endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Haziran ayında 22 iken, Temmuz ayında %9 oranında azalarak 20 oldu.

Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	06/2019	07/2019	06/2019	07/2019
Tüketici güven endeksi	57,6	56,5	4,3	-2,0
Hanenin maddi durum beklentisi	78,3	77,0	5,9	-1,7
Genel ekonomik durum beklentisi	73,9	73,4	5,4	-0,8
İşsiz sayısı beklentisi	56,3	55,6	0,0	-1,3
İnşaat sektörü güven endeksi	22,0	20,0	6,1	-9,0

Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, alt endeksleri ve değişim oranlar

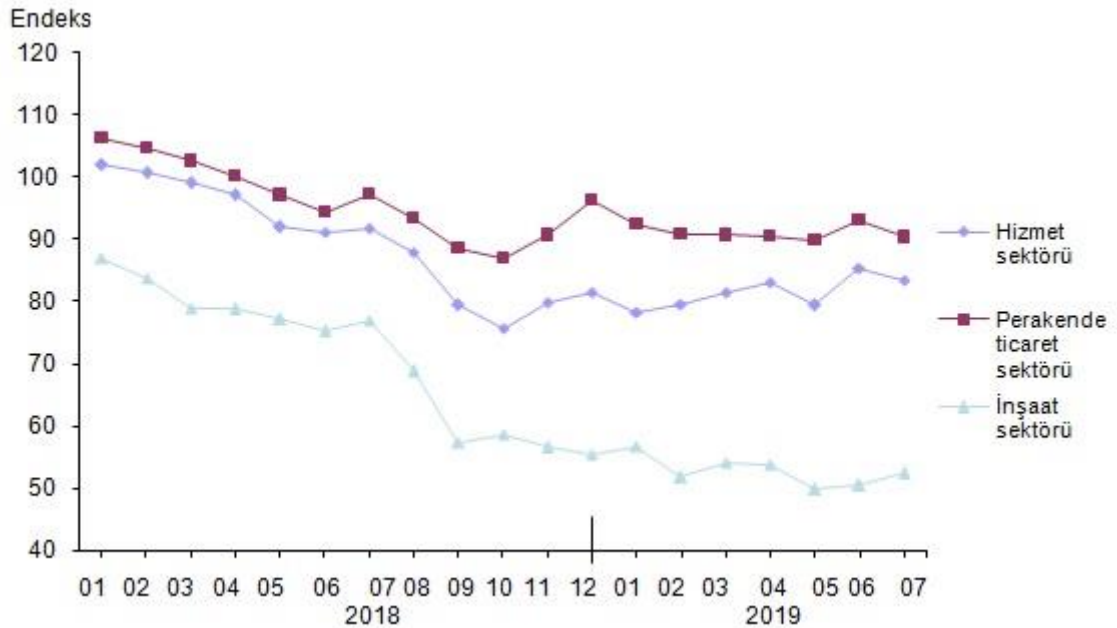
AÇIKLAMALAR

Aylık tüketici eğilim anketi ile tüketicilerin maddi durum ve genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri, harcama ve tasarruf eğilimleri ölçülmektedir.

Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu göstermektedir.

2.3 Sektörel Güven Endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Haziran ayında 85,4 iken, Temmuz ayında %2,2 oranında azalarak 83,5 oldu. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu, hizmetlere olan talep ve hizmetlere olan talep beklentisi endeksleri sırasıyla %2,9, %1,6 ve %2,1 azalarak 79,2, 77,8 ve 93,5 değerlerini aldı.
- Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Temmuz ayında %3 oranında azalarak 90,4 oldu. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar, mevcut mal stok seviyesi ve iş hacmi-satışlar beklentisi endeksleri sırasıyla %2,9, %0,9 ve %5,5 azalarak 79,7, 105,4 ve 86,3 değerlerini aldı.

Grafik 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 50,4 iken, Temmuz ayında %3,8 oranında artarak 52,4 oldu. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi ve toplam çalışan sayısı beklentisi endekslerinin her ikisi de %3,8 artarak sırasıyla 38,7 ve 66 değerlerini aldı.

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	06/2019	07/2019	06/2019	07/2019
Hizmet sektörü güven endeksi	85,4	83,5	7,5	-2,2
İş durumu (son 3 aylık dönemde)	81,6	79,2	8,6	-2,9
Hizmetlere olan talep (son 3 aylık dönemde)	79,1	77,8	8,0	-1,6
Hizmetlere olan talep beklentisi (son 3 aylık dönemde)	95,6	93,5	6,2	-2,1
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	93,2	90,4	3,7	-3,0
İş hacmi - satışlar (son 3 aylık dönemde)	82,1	79,7	12,0	-2,9
Mevcut mal stok seviyesi	106,3	105,4	-2,4	-0,9
İş hacmi - satışlar beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	91,3	86,3	4,2	-5,5
İnşaat sektörü güven endeksi	50,4	52,4	1,3	3,8
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	37,3	38,7	-2,8	3,8
Toplam çalışan sayısı beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	63,6	66,0	3,9	3,8

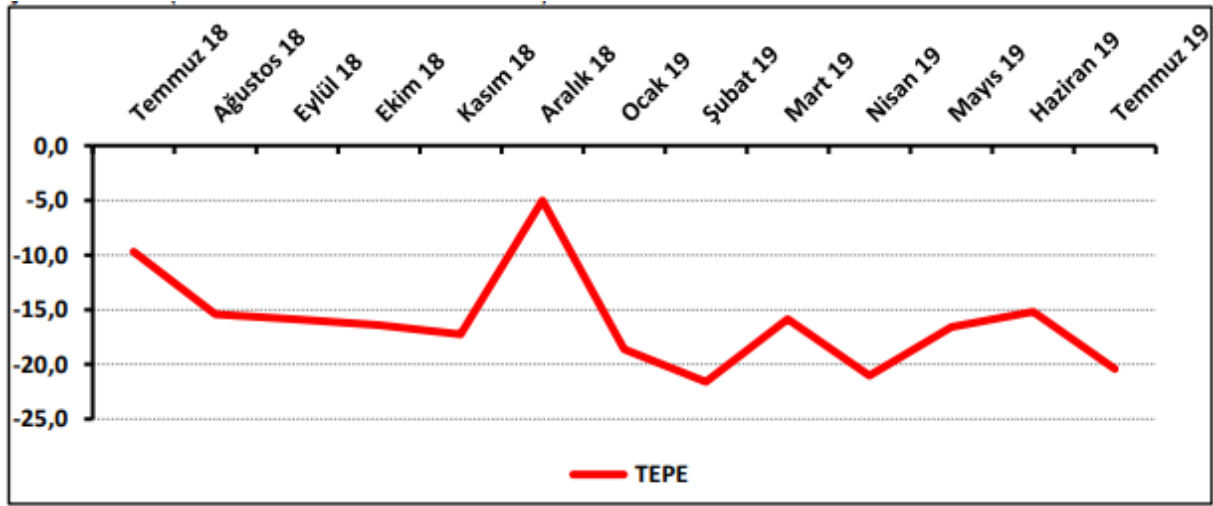
Tablo 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri, alt endeksleri ve değişim oranları

ACIKLAMALAR

Sektörel güven endeksleri 0-200 aralığında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.

2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi

- Perakende güveni, Temmuz 2019'da bir önceki aya göre 5,2 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre 10,7 puan azaldı. Perakendeci, Temmuz ayında Haziran'da olduğu gibi gelecekte umutlu değil. Perakende güveninin temmuz ayında geçen yıla ve geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü, temmuz ayında perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi.
- Temmuz ayında -20,4 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 10,7 puan, geçen aya göre 5,2 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla ve geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu.

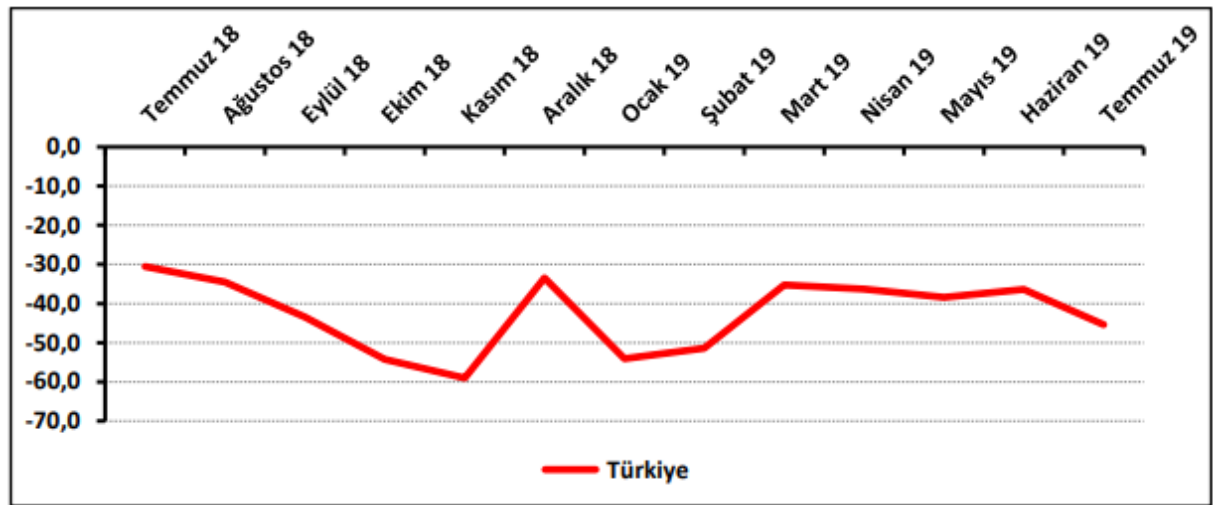

Grafik 7. TEPAV Perakende Güven Endeksi Son Bir Yıllık Değişimi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-14,9	-23,3	-19,5	-19,8	-16,3	-17,0	-19,9	-17,1	-16,7	-12,7	-14,9	-13,4
2018	-13,9	-7,1	-13,6	-17,2	-18,7	-15,6	-9,7	-15,4	-15,9	-16,4	-17,3	-5,0
2019	-18,6	-21,6	-15,8	-21,0	-16,6	-15,2	-20,4					

Tablo 7. TEPAV Perakende Güven Endeksinin Son Üç Yıllık Karşılaştırması

- Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Temmuz 2019’da -26,9 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 10,8 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 25,0 puan azaldı. Temmuz 2019’da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 22,4’ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 49,5’i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 28,1 oldu.
- İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Temmuz 2019’da -45,4 puan değerini alarak, Haziran 2019’a göre 9,0 puan, Temmuz 2018’e göre 14,9 puan azaldı. Temmuz 2019’da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 16’sı geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 61,4 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 22,6 oldu.

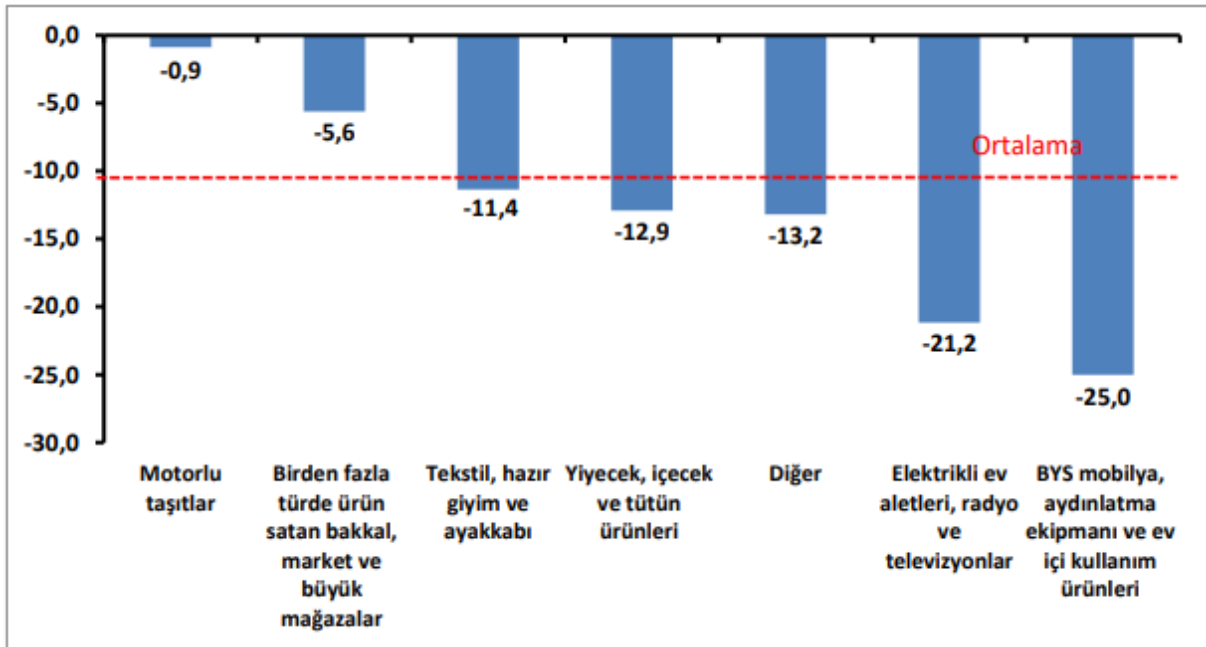

Grafik 8. İşlerin Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-39,8	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4					

Tablo 8. İşlerin Son Üç Yıla Göre Karşılaştırılması

- Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Temmuz 2019’da, geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörlerde azalış görüldü. “Motorlu taşıtlar” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörleri ortalamanın üzerinde değer alırken; “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” ve “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörleri ortalamanın altında değer aldı. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörü perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu.

Grafik 9. Alt Sektör Bazında TEPE’nin Haziran 2019’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi

- TEPE anketine soru bazında bakıldığında Temmuz 2019’da, “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu” ve “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, istihdam ve satış fiyatı beklentileri”, “işlerin geçen yıla göre durumu” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergeleri hem Temmuz 2018’e göre hem de Haziran 2019’a göre azalış gösterdi.

3. SANAYİ ENDEKSLERİ

3.1 Sanayi Üretim Endeksi

- Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Haziran ayında madencilik ve taşocaklığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %4,8 arttı, imalat sanayi sektörü endeksi %4,6 azaldı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,5 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları, Haziran 2019
[2015=100]

Grafik 10. Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları

- Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Haziran ayında madencilik ve taşocaklığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %2,4 artarken imalat sanayi sektörü endeksi %4,2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,3 azaldı.

	Arındırılmamış	Takvim etkisinden arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış	
Sanayi ve ana sanayi grupları	Endeks	Endeks	Yıllık değişim (%)	Endeks	Aylık değişim (%)
Toplam sanayi	96,9	109,8	-3,9	109,6	-3,7
Madencilik ve taşocakçılığı	111,5	121,6	4,8	118,8	2,4
İmalat sanayi	95,2	108,8	-4,6	108,5	-4,2
Elektrik, gaz, buhar	111,1	114,8	0,5	118,0	-1,3
Ara malı	93,2	105,4	-8,1	104,2	-2,7
Dayanıklı tüketim malı	101,3	116,2	14,9	115,8	6,1
Dayanısız tüketim malı	95,0	109,0	-2,0	112,2	-3,6
Enerji	114,8	118,9	3,9	120,5	-1,3
Sermaye malı	97,7	113,8	-5,8	110,7	-9,9
Düşük teknoloji	94,5	108,0	-1,3	110,1	-1,8
Orta düşük teknoloji	92,2	103,0	-9,8	101,7	-3,6
Orta ileri teknoloji	98,1	113,8	-3,8	110,6	-2,4
İleri teknoloji	103,2	124,9	-4,5	127,5	-32,2

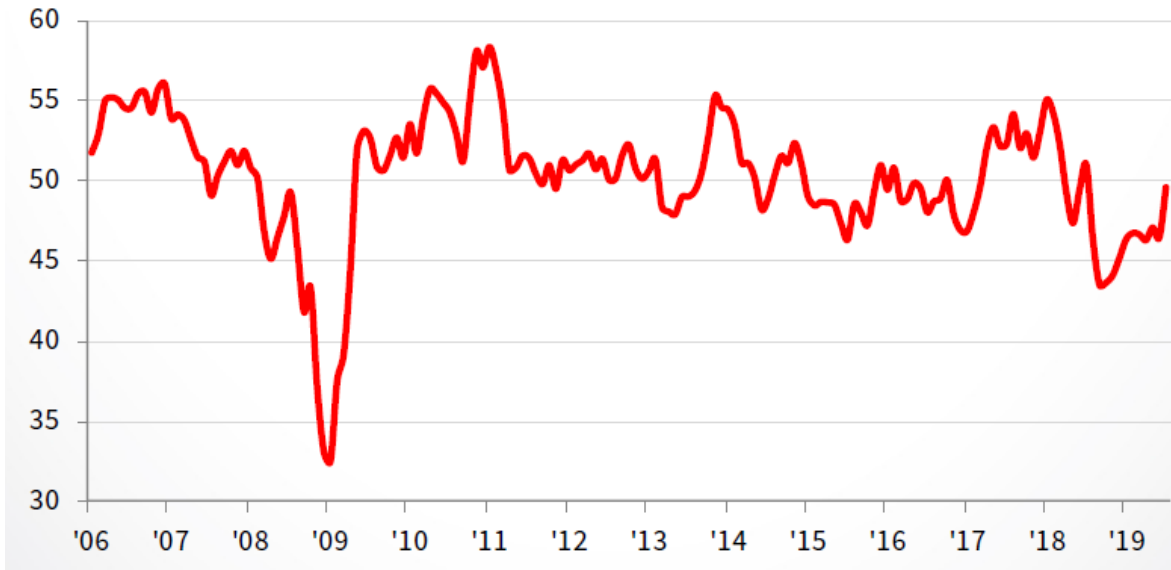
Tablo 9. Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları

3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu

Temmuz 2019 Raporu Önemli Hususlar

- ❖ Üretim ılımlı düzeyde arttı
 - ❖ İstihdam artışı yeniden başladı
 - ❖ Maliyet enflasyonu son 5 ayın en düşük düzeyinde gerçekleşti.
- İstanbul imalat üretimi yeni ihracat siparişlerinin büyüme bölgesine geçmesiyle birlikte, son bir yılda ilk kez Temmuz ayında artış gösterdi. Ancak, piyasa koşullarının zorlu kalmaya devam etmesine bağlı olarak toplam yeni siparişler yavaşlamaya devam etti. Üretim gereksinimlerindeki artış, firmaları son 16 ayın en yüksek oranında ek personel alımına teşvik etti.
 - PMI endeksi Temmuz'da 49,6 olarak gerçekleşti ve İstanbul imalat sektöründeki faaliyet koşullarının dengelenmeye yakın olduğuna işaret etti. Ayrıca PMI endeksi, Haziran'daki 46,5 değerine göre artış gösterdi ve Temmuz 2018'den beri gözlenen en yüksek düzeyine ulaştı.

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişme yok

Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi

- İmalatçılar, Temmuz ayında üretim gereksinimlerindeki yükselişe işgücü sayılarını artırarak cevap verdi. İş yaratma oranı güçlü ve Mart 2018’den beri gözlenen en yüksek düzeyde gerçekleşti. Firmalar, enflasyonist baskıların Temmuz’da azaldığına işaret etti. Girdi maliyetleri artmaya devam etse de, son artış Şubat’tan beri gözlenen en düşük oranda ve seri ortalamasının altında gerçekleşti. Öte yandan, nihai ürün fiyatları ılımlı düzeyde arttı ve nihai ürün fiyatları enflasyonu üst üste ikinci ay geriledi.

3.3 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi

Temmuz 2019 Raporu Önemli Hususlar

- İhracat iklimindeki iyileşme daha ılımlı gerçekleşti.
- Avrupa’da ılımlı büyüme kaydedildi.
- Orta Doğu’da güçlü performans devam etti.
- Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, İstanbul Sanayi Odası tarafından ulusal PMI anketlerindeki PMI üretim endekslerinin bir araya getirilerek ağırlıklandırılmasıyla hesaplanmaktadır. Ağırlıklar, ihracat pazarlarının Türk imalat sektörü ihracatından aldıkları paylara ilişkin istatistikler kullanılarak oluşturulmaktadır.
- Haziran’da 51,5 olarak ölçülen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Temmuz’da 51,3 ile eşik değer 50,0’nin üzerinde kalmaya devam etti. Endeks ihracat ikliminde iyileşmeye işaret etmekle birlikte bu iyileşme önceki aylara göre sınırlı gerçekleşti. Küresel ekonomik büyümedeki yavaşlamaya bağlı olarak iyileşme hızı üst üste beşinci ay yavaşladı.
- Türk imalatçıların en büyük 10 ihracat pazarının 7’sinin bulunduğu Avrupa’daki büyüme hızı nispeten düşük kalmaya devam etti. Almanya’da imalat sektörü üretimindeki sert düşüşe bağlı olarak Haziran 2013’ten beri en düşük büyüme kaydedildi. Fransa, İspanya ve Hollanda’daki

büyüme de ivme kaybetti. Hem Birleşik Krallık hem de İtalya'nın talep koşullarında üçüncü çeyreğin başında ılımlı düzeyde iyileşme gözlemlendi, ancak ekonomik aktivite zayıf büyüme temposunu sürdürdü.

- ABD'de özel sektör faaliyetlerinin büyüme hızı Temmuz'da son 3 ayın en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Buna rağmen dünyanın en büyük ekonomisinin imalat sektöründe zayıflık görüldü ve üretimde Haziran 2016'dan beri en düşük büyüme kaydedildi. Bir diğer Kuzey Amerika ülkesi olan Kanada'da imalat üretimi üst üste dördüncü ay düşüş gösterdi.

Grafik 12. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi

AÇIKLAMA

İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi değerinin bir önceki aya göre 50'nin üzerinde olması, Türk imalatçıların ihracat ikliminin pozitif seyrin izlediğini göstermektedir.

3.4 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)

- 2019 yılı Temmuz ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 2,8 puan azalarak 43,7 değerine gerilemiştir. Endekste gözlenen bu azalışta hizmet endeksinin önceki aya göre 3,7 puan azalarak 43,1 puana gerilemesi etkili olurken, sanayi endeksi de 1,4 puan azalarak 46,4 seviyesine gerilemiş ve azalışını sürdürmüştür. Her iki sektöre yönelik girdi alımlarının 50 referans değeri üzerindeki seyrini sürdürmesi, firmaların önümüzdeki döneme ilişkin olumlu beklentilerini koruduklarına işaret etmektedir. Sanayi sektöründe yeni siparişlerin zayıf seyrini sürdürmesi üretimi olumsuz etkilemeyi sürdürürken, hizmet sektöründe de iş hacmindeki ivme kaybının devam ettiği görülmektedir. Böylece 50 referans değerinin altındaki seyrini Temmuz ayında da sürdüren SAMEKS Bileşik Endeksi, reel sektöre yönelik zayıf görünümün sürdüğüne işaret etmiş ve yılın üçüncü çeyreğine ilişkin büyüme verileri için olumsuz bir görünüm arz etmiştir.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, 2019 yılı Temmuz ayında, bir önceki aya göre 1,4 puan azalarak 46,4 seviyesine gerilemiştir. Sektöre yönelik girdi alımları, 2,7 puan azalmış olmasına karşın, 51,8 seviyesinde gerçekleşerek olumlu görünümünü sürdürmüştür. Yeni siparişler alt endeksinde ise önceki aya göre 0,4 puan azalma kaydedilmiştir. Böylece yeni siparişlerin zayıf seyrini sürdürmesi, sanayi sektörüne yönelik üretimi olumsuz etkilemeye devam etmiştir. Önceki aya göre 2,2 puanlık artışa rağmen 44,2 seviyesinde kalan üretim alt endeksi, sanayi üretimindeki zayıf seyrin üst üste 15'inci döneme taşındığına işaret etmiştir. Önceki aya göre 8,0 puan birden azalarak 44,1 seviyesine gerileyen

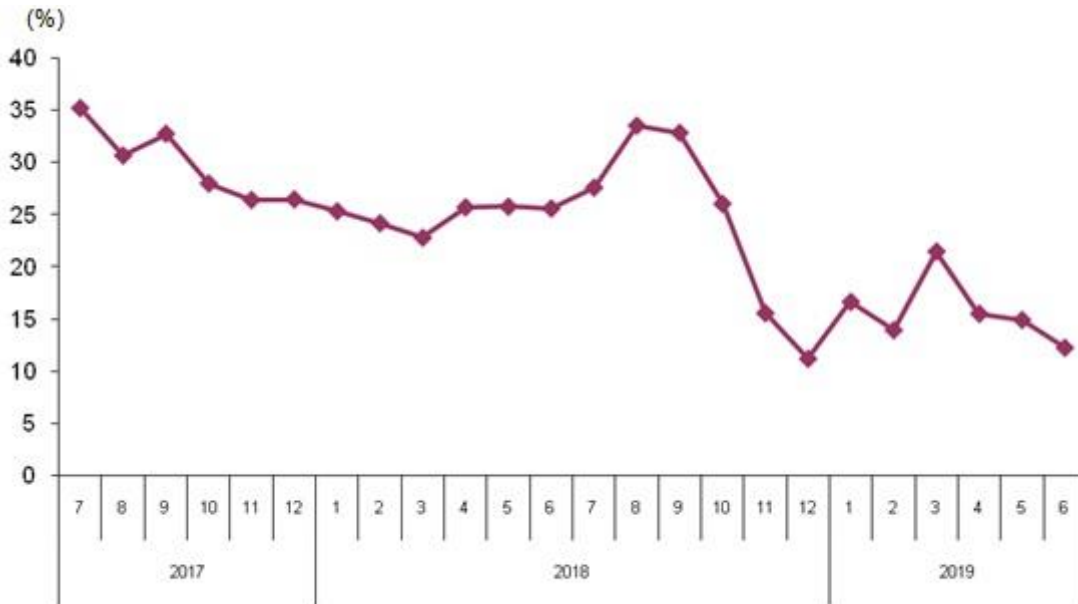
nihai mal stoku alt endeksi ise, bu dönemde firmaların mevcut stoklarını eritme yoluna gittiklerini göstermektedir. Üretimdeki zayıf seyre paralel olarak, sektöre yönelik istihdamdaki düşüş Temmuz ayında da sürmüştür. Önceki aya göre 8,0 puan gerileyen istihdam alt endeksi, 46,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Endeksinde geçtiğimiz yılın Haziran ayında başlayan azalış eğilimi Temmuz 2019 döneminde de sürmüştür.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

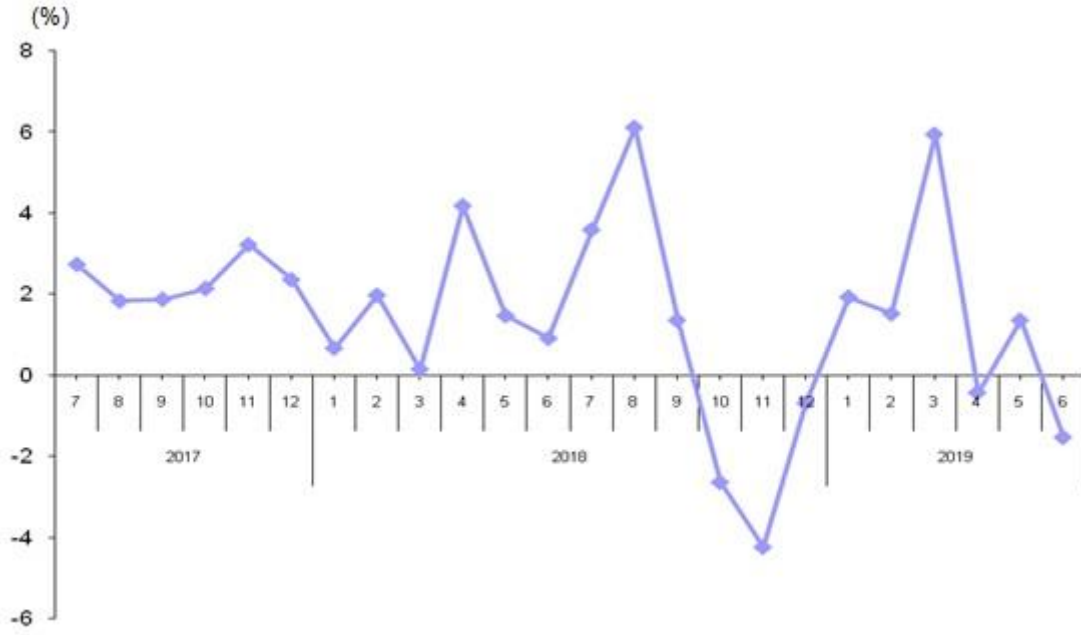
- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, 2019 yılı Temmuz ayında, bir önceki aya göre 3,7 puan azalarak 43,1 seviyesine gerilemiştir. Haziran döneminde iki aylık düşüş sürecini noktalayarak artışa geçen sektöre yönelik iş hacmi, Temmuz'da yeniden düşüşe geçmiş ve 2,7 puan azalarak 37,6 seviyesine gerilemiştir. Bu dönemde girdi alımları önceki aya göre 4,7 puan azalmasına karşın 52,2 seviyesinde gerçekleşmiş ve hizmet sektörünün gelecek dönem görünümü için olumlu bir tablo sunmuştur. Önceki aya göre 7,0 puan birden azalarak 45,5 seviyesine gerileyen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi, reel sektörün hammadde ve ara mamul temininde aksaklıklar olduğunun sinyalini vermektedir. Sektör genelindeki zayıf görünüme paralel olarak istihdam alt endeksinde 2,6 puan düşüş gerçekleşmiş ve 42,8 seviyesine gerilemiştir. Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi 50 referans değerinin altındaki seyrini sürdürerek negatif görünümünü sürdürmüştür.

3.5 Ciro Endeksleri

- Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında takvim etkilerinden arındırılmış ciro endeksi, 2019 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %12,3 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış toplam ciro endeksi ise bir önceki aya göre %1,5 azaldı.

Grafik 13. Takvim etkilerinden arındırılmış toplam ciro yıllık değişim oranı

Grafik 14. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış toplam ciro aylık değişim oranı

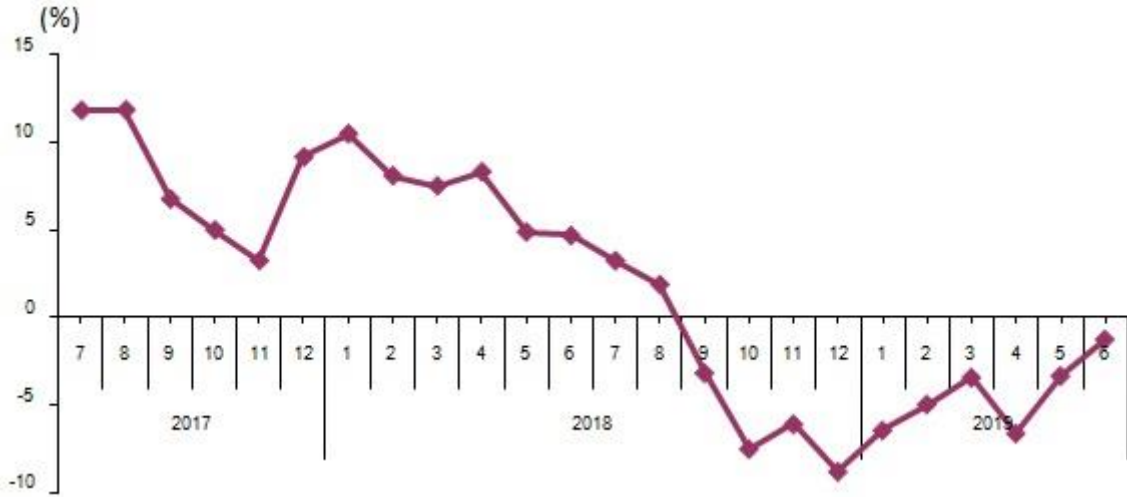
- Takvim etkilerinden arındırılmış sanayi ciro endeksi, 2019 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %13,9 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi ciro endeksi ise bir önceki aya göre %4,5 azaldı.
- Takvim etkilerinden arındırılmış inşaat ciro endeksi, 2019 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %26,8 azaldı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış inşaat ciro endeksi ise bir önceki aya göre %6,1 azaldı.
- Takvim etkilerinden arındırılmış ticaret ciro endeksi, 2019 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %15,1 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ticaret ciro endeksi ise bir önceki aya göre %0,7 arttı.
- Takvim etkilerinden arındırılmış hizmet ciro endeksi, 2019 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %22,4 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış hizmet ciro endeksi ise bir önceki aya göre %0,1 arttı.

	Arındırılmamış	Takvim etkisinden arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış	
Sektörler	Endeks	Endeks	Yıllık değişim (%)	Endeks	Aylık değişim (%)
Toplam ciro	175,4	193,2	12,3	192,4	-1,5
Sanayi	181,7	205,7	13,9	205,5	-4,5
İnşaat	123,1	136,3	-26,8	160,6	-6,1
Ticaret	172,9	190,0	15,1	186,6	0,7
Hizmet	198,3	208,8	22,4	201,9	0,1

Tablo 10. Ciro endeksleri ve değişim oranları

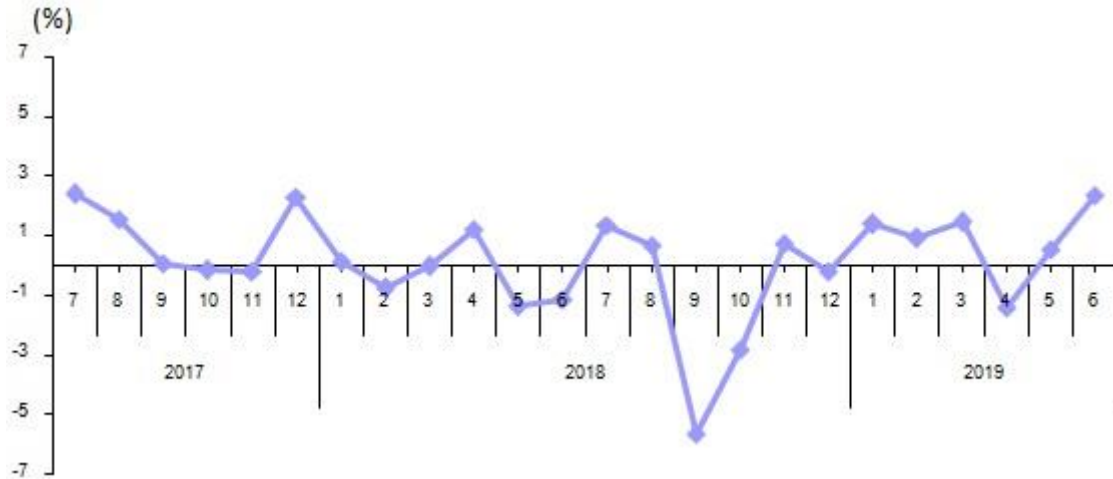
3.6. Perakende Satış Endeksleri

- Takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi 2019 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %1,2 azaldı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları %0,7, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %1, otomotiv yakıtı satışları %2,3 azaldı.

Grafik 15. Takvim etkilerinden arındırılmış perakende satış hacmi yıllık değişim oranı

- Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi 2019 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %2,3 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları %0,3, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %3,2, otomotiv yakıtı satışları %3,2 arttı.

Grafik 16. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış perakende satış hacmi aylık değişim oranı

- Takvim etkilerinden arındırılmış cari fiyatlarla perakende ciro 2019 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %14,6 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları %17,6, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %16,5, otomotiv yakıtı satışları %5,7 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış cari fiyatlarla perakende ciro 2019 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %1,2 arttı. Aynı ayda gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %2,2, otomotiv yakıtı satışları %0,6 artarken, gıda, içecek ve tütün satışları ise aynı seviyede kaldı.

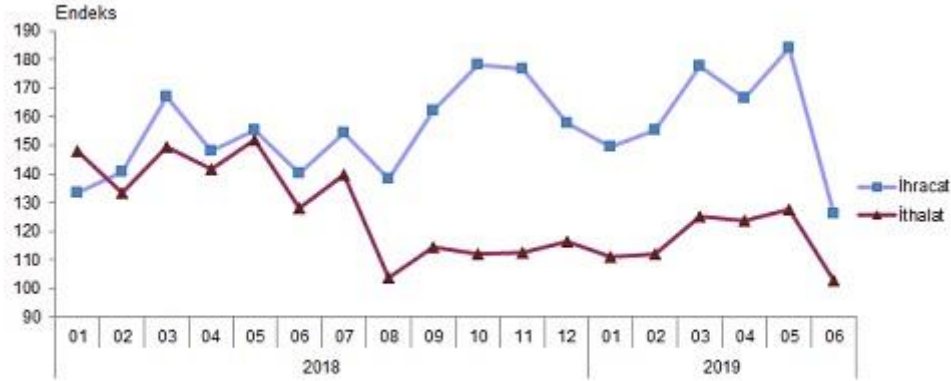
4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

- İhracat birim değer endeksi Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %4,8 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %1,5, ham maddelerde (yakıt hariç) %3,8, yakıtlarda %14,8 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %4,8 azaldı.
- İthalat birim değer endeksi Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,7 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %7,4, ham maddelerde (yakıt hariç) %8,4, yakıtlarda %4,2 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %2,7 azaldı.

	İhracat			İthalat		
	Endeks		Değişim (%)	Endeks		Değişim (%)
Sektörler (SITC Rev. 3)	Haziran 2018	Haziran 2019	2019 Haziran / 2018 Haziran	Haziran 2018	Haziran 2019	2019 Haziran /2018 Haziran
Birim değer endeksleri						
Genel	97,1	92,4	-4,8	93,3	89,8	-3,7
Gıda, içecek ve tütün	91,7	90,3	-1,5	92,5	85,6	-7,4
Ham maddeler (yakıt hariç)	99,8	96,0	-3,8	95,5	87,5	-8,4
Yakıtlar	94,7	80,7	-14,8	83,7	80,1	-4,2
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)	97,5	92,8	-4,8	97,4	94,7	-2,7
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	113,8	120,5	5,9	90,0	88,2	-2,0
Miktar endeksleri						
Genel	140,3	126,4	-9,9	127,9	102,7	-19,7
Gıda, içecek ve tütün	129,9	112,1	-13,7	220,2	151,8	-31,1
Ham maddeler (yakıt hariç)	130,2	114,0	-12,4	122,7	105,9	-13,7
Yakıtlar	97,6	162,3	66,2	128,4	111,7	-12,9
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)	146,4	128,0	-12,6	118,6	92,7	-21,8
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	47,2	82,9	75,7	344,9	284,2	-17,6

Tablo 11. Dış ticaret endeksleri

- İhracat miktar endeksi Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %9,9 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %13,7, ham maddelerde (yakıt hariç) %12,4 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %12,6 azalırken, yakıtlarda %66,2 arttı.
- İthalat miktar endeksi Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %19,7 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %31,1, ham maddelerde (yakıt hariç) %13,7, yakıtlarda %12,9 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %21,8 azaldı.

Grafik 17. Dış ticaret miktar endeksleri

- Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2019 Mayıs ayında 174,3 olan ihracat miktar endeksi %15,9 azalarak, 2019 Haziran ayında 146,6 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2018 Haziran ayında 148,8 olan ihracat miktar endeksi %3,3 azalarak, 2019 Haziran ayında 143,9 oldu.
- Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2019 Mayıs ayında 116,8 olan ithalat miktar endeksi %0,6 azalarak, 2019 Haziran ayında 116,1 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2018 Haziran ayında 131,9 olan ithalat miktar endeksi %12,9 azalarak, 2019 Haziran ayında 114,9 oldu.
- İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine bölünmesiyle hesaplanan ve 2018 yılı Haziran ayında 104,1 olarak elde edilmiş olan dış ticaret haddi, 1,2 puan azalarak, 2019 yılı Haziran ayında 102,9 oldu.

4.1 Dış Ticaret İstatistikleri

- Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2019 yılı Haziran ayında, 2018 yılının aynı ayına göre %14,3 azalarak 11 milyar 82 milyon dolar, ithalat %22,7 azalarak 14 milyar 259 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- Haziran ayında dış ticaret açığı %42,5 azalarak 3 milyar 177 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 Haziran ayında %70,1 iken, 2019 Haziran ayında %77,7'ye yükseldi.
- Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2019 Haziran ayında bir önceki aya göre ihracat %15,5, ithalat %0,2 azaldı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2019 yılı Haziran ayında önceki yılın aynı ayına göre ihracat %8,1, ithalat %14,8 azaldı.

		İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı
		Değişim		Değişim		Değişim		
Aylar	Yıl	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	(%)
Ocak – Haziran	2018	82.163		122.967		-40.804		66,8
	2019	83.716	1,9	98.566	-19,8	-14.849	-63,6	84,9
Haziran	2018	12.924		18.499		-5.525		70,1
	2019	11.802	-14,3	14.259	-22,7	-3.177	-42,5	77,7

Tablo 12. Aylara göre dış ticaret

- Almanya'ya yapılan ihracat 2019 Haziran ayında 1 milyar 74 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 685 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 640 milyon dolar ile Fransa ve 613 milyon dolar ile İtalya takip etti. Rusya'dan yapılan ithalat, 2019 yılı Haziran ayında 1 milyar 537 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 276 milyon dolar ile Çin, 1 milyar 192 milyon dolar ile Almanya ve 919 milyon dolar ile ABD izledi.
- Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Haziran ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94'tür. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,5'tir. İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %76,5'tir. Haziran ayında yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %13,9'dur.

	Haziran				Ocak-Haziran			
	2018		2019		2018		2019	
Teknoloji Yoğunluğu	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)
İhracat (FOB)								
Toplam imalat sanayi	12.187	100,0	10.142	100,0	77.150	100,0	79.053	100
Yüksek teknoloji ürünler	384	3,2	368	3,5	2.709	3,5	2.746	3,5
Orta yüksek teknoloji ürünler	4.592	37,7	3.975	38,2	28.804	37,3	28.569	36,1
Orta düşük teknoloji ürünler	3.365	27,6	2.863	27,5	20.235	26,2	21.846	27,6
Düşük teknoloji ürünler	3.846	31,6	3.206	30,8	25.403	32,9	25.891	32,8
İthalat (CIF)								
Toplam imalat sanayi	14.732	100,0	10.908	100,0	99.261	100,0	74.006	100
Yüksek teknoloji ürünler	2.008	13,6	1.516	13,9	12.826	12,9	10.910	14,7
Orta yüksek teknoloji ürünler	6.270	42,6	4.709	43,2	41.359	41,7	30.536	41,3
Orta düşük teknoloji ürünler	4.610	31,3	3.396	31,1	34.024	34,3	23.523	31,8
Düşük teknoloji ürünler	1.844	12,5	1.287	11,8	11.051	11,1	9.036	12,2

Tablo 13. Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticareti (milyon dolar)

	ILLER	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	KÜMÜLATİF
1	İSTANBUL	5,262,626.34	5,498,063.63	6,444,468.41	5,804,546.33	6,786,177.64	4,427,840.76	6,414,415.06	40,638,138.18
2	KOCAELİ	1,323,409.24	1,323,876.86	1,377,178.75	1,396,583.48	1,235,794.07	1,036,808.76	1,309,884.08	9,003,535.24
3	BURSA	1,108,774.35	1,165,319.33	1,453,687.61	1,248,030.63	1,447,635.99	1,065,934.04	1,315,996.98	8,805,378.93
4	İZMİR	781,216.62	800,809.22	827,652.13	805,619.08	951,693.32	611,230.24	840,359.76	5,618,580.38
5	ANKARA	617,812.97	607,474.25	706,693.82	665,908.36	774,239.34	543,877.66	740,988.43	4,656,994.84
6	GAZİANTEP	585,672.88	592,508.81	641,169.68	678,873.73	682,894.09	425,854.68	664,977.63	4,271,951.51
7	SAKARYA	404,499.98	442,892.86	500,204.91	474,729.90	484,992.24	331,922.71	511,383.75	3,150,626.35
8	MANİSA	299,955.81	358,968.25	376,708.02	374,946.58	413,382.16	269,470.57	358,427.53	2,451,858.91
9	DENİZLİ	251,767.58	239,515.46	285,752.52	275,456.09	321,874.74	206,455.42	280,047.74	1,860,869.56
10	HATAY	236,948.75	258,133.89	223,338.21	253,319.56	226,202.96	194,080.23	247,975.94	1,639,999.54
11	KAYSERİ	154,084.76	163,176.30	174,919.80	180,053.26	193,477.51	125,213.27	185,354.65	1,176,279.56
12	KONYA	172,458.46	161,926.88	183,276.64	182,463.60	190,342.07	111,875.30	173,358.59	1,175,701.54
13	ADANA	160,776.84	147,451.84	163,468.07	158,048.81	180,054.40	116,974.75	167,988.59	1,094,763.31
14	MERSİN	149,599.91	134,501.69	140,540.86	135,473.16	150,149.38	110,717.71	125,622.20	946,604.92
15	ANTALYA	106,757.57	131,122.61	120,916.25	107,620.71	123,102.18	100,411.13	119,163.70	809,094.15
16	ESKİŞEHİR	88,289.80	82,009.94	92,835.23	93,332.00	100,469.63	71,037.54	97,260.81	625,234.95
17	TRABZON	89,271.58	96,429.30	99,407.32	82,302.56	88,718.22	51,696.54	83,110.14	590,935.66
18	TEKİRDAĞ	79,995.16	80,448.36	86,803.86	86,493.44	96,582.19	63,184.91	96,801.29	590,309.22
19	K.MARAŞ	79,547.83	76,430.68	82,722.31	90,772.50	89,126.14	67,487.46	79,332.17	565,419.10
20	MARDİN	55,426.36	67,339.43	65,787.02	60,223.00	59,630.94	42,466.30	70,085.19	420,958.24
21	SAMSUN	58,803.54	59,229.06	58,574.56	56,188.54	69,154.26	46,643.01	60,847.43	409,440.41
22	BALIKESİR	48,755.78	42,253.69	63,013.78	51,379.60	54,306.73	37,193.91	47,834.35	344,737.83
59	ÇANAKKALE	6,146.00	3,351.46	4,486.26	4,680.56	4,949.15	2,843.91	4,194.98	30,652.32
	TOPLAM	12,804,432.17	13,198,903.02	14,952,466.28	14,035,295.65	15,487,458.50	10,580,595.99	14,727,396	95,786,548.00

Tablo 14. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)

SEKTÖR	1 - 31 TEMMUZ			1 OCAK - 31 TEMMUZ		
	2018	2019	DEĞ.	2018	2019	DEĞ.
Çelik	1,627.79	1,950.82	19.84%	13,673.35	12,668.82	-7.35%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	195.69	298.68	52.63%	1,895.21	2,872.68	51.58%
Demir ve Demir Dışı Metaller	2,644.22	2,365.33	-10.55%	17,311.69	16,686.94	-3.61%
Deri ve Deri Mamulleri	83.18	71.34	-14.24%	1,705.22	2,722.76	59.67%
Diğer Sanayi Ürünleri	2.81	6.80	141.87%	18.62	152.87	721.04%
Elektrik Elektronik	12,351.74	8,975.91	-27.33%	36,168.59	46,040.54	27.29%
Fındık ve Mamulleri	0.00	0.00		4.55	0.00	-100.00%
Gemi ve Yat	0.00	0.00		405.32	24.78	-93.89%
Halı	8.48	13.25	56.24%	34.14	65.78	92.68%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	4,174.96	4,310.31	3.24%	35,678.15	29,574.73	-17.11%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	515.24	645.00	25.18%	3,250.00	6,285.60	93.40%
İklimlendirme Sanayii	312.06	428.51	37.32%	1,158.34	1,628.00	40.55%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	4,252.80	2,930.62	-31.09%	21,497.86	16,712.63	-22.26%
Kuru Meyve ve Mamulleri	0.50	0.00	-100.00%	27.82	13.16	-52.70%
Madencilik Ürünleri	3,433.10	2,557.94	-25.49%	18,918.61	16,965.98	-10.32%
Makine ve Aksamları	2,125.74	2,512.10	18.18%	16,968.72	17,682.19	4.20%
Meyve Sebze Mamulleri	1,622.45	732.70	-54.84%	9,021.16	8,241.73	-8.64%
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	1,498.84	1,762.65	17.60%	9,735.72	9,659.92	-0.78%
Mücevher	194.11	0.00	-100.00%	194.66	135.77	-30.25%
Otomotiv Endüstrisi	5,084.72	4,341.84	-14.61%	31,413.55	34,860.53	10.97%
Savunma ve Havacılık Sanayii	302.15	463.30	53.33%	3,367.86	4,321.74	28.32%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	17,226.24	12,840.56	-25.46%	113,575.82	111,373.67	-1.94%
Süs Bitkileri ve Mam.	402.13	203.60	-49.37%	3,788.16	3,594.95	-5.10%
Tekstil ve Hammaddeleri	46.76	308.53	559.88%	793.38	1,628.74	105.29%
Yaş Meyve ve Sebze	13.70	0.00	-100.00%	13.70	0.00	-100.00%
Zeytin ve Zeytinyağı	9.48	114.57	1109.12%	10,604.05	823.30	-92.24%
BALIKESİR TOPLAM İHRACATI	58,128.90	47,834.35	-17.71%	351,224.22	344,737.83	-1.85%
TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI	13,633,303.91	14,727,396.38	8.03%	93,714,302.66	95,786,548.00	2.21%

Tablo 15. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Sektör İhracat Performansı (1000 dolar)

		1 - 31 TEMMUZ			1 OCAK - 31 TEMMUZ		
	SEKTÖR	2018	2019	DEĞ.	2018	2019	DEĞ.
1	IRAK	11,224.37	8,297.32	-26.08%	60,243.69	71,609.23	18.87%
2	ALMANYA	4,077.21	3,259.94	-20.04%	29,620.10	24,903.24	-15.92%
3	İTALYA	2,944.66	2,722.28	-7.55%	24,097.78	21,050.90	-12.64%
4	İSPANYA	989.21	1,123.19	13.54%	15,260.19	17,969.56	17.75%
5	BREZİLYA	2,501.20	2,186.70	-12.57%	12,816.63	16,430.01	28.19%
6	ABD	1,440.17	2,335.64	62.18%	12,845.72	13,746.28	7.01%
7	BAE	893.41	1,322.68	48.05%	11,737.49	10,168.18	-13.37%
8	ÇİN	1,956.71	699.99	-64.23%	8,217.84	10,070.07	22.54%
9	JAPONYA	532.89	0.00	-100.00%	11,034.85	9,616.49	-12.85%
10	SUUDİ ARABİSTAN	1993.36909	3866.49757		10385.4598	8804.59668	
11	İSRAİL	895.30	604.66	-32.46%	5,945.99	5,996.81	0.85%
12	İSVEÇ	315.56	1,084.67	243.73%	3,617.88	5,700.15	57.56%
13	KATAR	3,417.00	531.60	-84.44%	7,956.58	5,267.49	-33.80%
14	FRANSA	1,291.72	1,086.14	-15.92%	6,341.36	5,167.62	-18.51%
15	CEZAYİR	3,751.64	212.51	-94.34%	5,292.01	4,976.38	-5.96%
16	BİRLEŞİK KRALLIK	649.80	955.89	47.10%	4,911.04	4,885.57	-0.52%
17	BULGARİSTAN	680.33	803.18	18.06%	4,094.39	4,665.74	13.95%
18	HONG KONG	339.83	604.62	77.92%	4,661.83	4,394.60	-5.73%
19	HOLLANDA	882.76	1,013.47	14.81%	4,309.40	4,357.53	1.12%
20	İRAN	303.53	36.02	-88.13%	2,637.86	4,040.86	53.19%
21	DANİMARKA	83.31	164.09	96.96%	857.60	3,443.44	301.52%
22	AVUSTURYA	672.64	334.06	-50.34%	3,405.67	3,329.39	-2.24%
23	KAZAKİSTAN	113.88	1,754.70	1440.85%	924.40	3,313.42	258.44%
24	POLONYA	240.22766	803.73648		2259.34314	3313.05757	
25	LİTVANYA	3.23099	254.82346		465.19307	3287.4197	

Tablo 16. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Ülke İhracat Performansı (1000 dolar)

SEKTÖR	SIRA	ULKE	1 OCAK - 31 TEMMUZ		
			2018	2019	DEĞ.
Otomotiv Endüstrisi	1	ALMANYA	2,855,170.48	2,612,452.97	-8.50%
	2	FRANSA	2,068,747.14	2,156,308.02	4.23%
	3	İTALYA	2,129,363.71	1,700,655.64	-20.13%
	4	BİRLEŞİK KRALLIK	1,838,354.77	1,539,996.25	-16.23%
	5	İSPANYA	1,115,560.30	1,018,919.10	-8.66%
		DİĞER	9,187,089.84	9,187,363.52	0%
		TOPLAM	19,194,285.84	18,215,695.48	-5.10%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1	İSPANYA	423,640.15	683,218.74	61.27%
	2	HOLLANDA	301,008.00	574,653.29	90.91%
	3	ALMANYA	562,225.65	535,515.31	-4.75%
	4	IRAK	454,472.67	520,170.21	14.46%
	5	MALTA	89,359.79	507,703.29	468.16%
		DİĞER	8,038,911.60	8,918,014.05	10.90%
		TOPLAM	9,869,617.86	11,739,274.88	18.94%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1	ALMANYA	1,954,502.55	1,801,285.08	-7.84%
	2	İSPANYA	1,368,906.99	1,357,351.96	-0.84%
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	1,138,482.74	1,109,862.05	-2.51%
	4	HOLLANDA	593,887.27	632,023.56	6.42%
	5	FRANSA	533,444.91	518,238.75	-2.85%
		DİĞER	4,802,983.40	4,981,154.40	3.70%
		TOPLAM	10,392,207.86	10,399,915.80	0.07%
Çelik	1	İTALYA	659,464.05	658,422.20	-0.16%
	2	İSRAİL	443,249.60	522,304.33	17.84%
	3	İSPANYA	488,803.55	436,154.40	-10.77%
	4	ROMANYA	416,165.27	396,784.80	-4.66%
	5	MISIR	209,334.64	299,836.10	43.23%
		DİĞER	6,109,522.86	6,100,840.42	0.10%
		TOPLAM	8,326,539.97	8,414,342.25	1.05%
Elektrik Elektronik	1	BİRLEŞİK KRALLIK	861,041.02	860,774.63	-0.03%
	2	ALMANYA	582,125.69	597,061.65	2.57%
	3	FRANSA	491,854.45	468,347.07	-4.78%
	4	İTALYA	265,183.71	282,963.15	6.70%
	5	İSPANYA	235,498.62	274,824.36	16.70%
		DİĞER	3,906,986.74	3,842,232.15	1.60%
		TOPLAM	6,342,690.23	6,326,203.01	-0.26%
Demir ve Demir Dışı Metaller	1	ALMANYA	628,792.63	589,731.06	-6.21%
	2	İTALYA	365,404.56	322,258.82	-11.81%
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	241,300.97	246,150.32	2.01%
	4	ABD	167,166.63	245,515.54	46.87%
	5	FRANSA	230,709.01	226,225.32	-1.94%
		DİĞER	3,109,891.09	3,150,716.29	1.30%
		TOPLAM	4,743,264.90	4,780,597.35	0.79%
Tekstil ve Hammaddeleri	1	İTALYA	483,957.81	445,700.59	-7.91%
	2	BULGARİSTAN	304,306.73	240,224.06	-21.06%
	3	ALMANYA	251,403.93	221,464.60	-11.91%
	4	BİRLEŞİK KRALLIK	206,939.57	220,934.08	6.76%
	5	ABD	203,890.16	189,378.32	-7.12%
		DİĞER	3,546,708.11	3,377,310.55	4.70%
		TOPLAM	4,997,206.31	4,695,012.20	-6.05%
Makine ve Aksamları	1	ALMANYA	404,637.05	398,363.24	-1.55%
	2	ABD	220,282.94	260,049.11	18.05%
	3	İTALYA	185,616.34	212,472.00	14.47%
	4	CEZAYİR	173,628.48	191,596.42	10.35%
	5	ÖZBEKİSTAN	118,328.10	167,686.26	41.71%
		DİĞER	2,978,980.74	3,253,167.73	9.20%
		TOPLAM	4,081,473.65	4,483,334.76	9.85%

Tablo 17. Konsolide Ülkelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 dolar)

5. İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

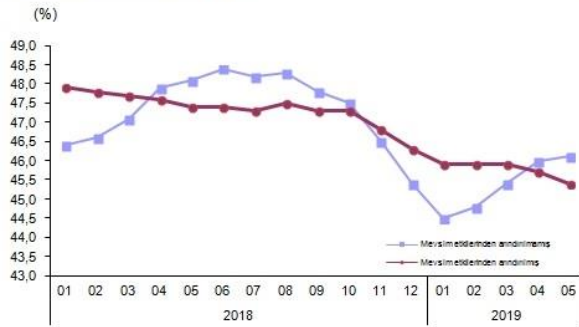
- Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2019 yılı Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 21 bin kişi artarak 4 milyon 157 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 3,1 puanlık artış ile %12,8 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 3,4 puanlık artış ile %15,0 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 5,5 puanlık artış ile %23,3 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 3,2 puanlık artış ile %13,1 olarak gerçekleşti.
- İstihdam edilenlerin sayısı 2019 yılı Mayıs döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 869 bin kişi azalarak 28 milyon 269 bin kişi, istihdam oranı ise 2 puanlık azalış ile %46,1 oldu. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 307 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 562 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin %18,3'ü tarım, %19,6'sı sanayi, %5,5'i inşaat, %56,6'sı ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,5 puan, inşaat sektörünün payı 1,7 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0,1 puan, hizmet sektörünün payı 2 puan arttı.
- İşgücü 2019 yılı Mayıs döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 152 bin kişi artarak 32 milyon 426 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,4 puanlık azalış ile %52,9 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0,9 puanlık azalış ile %71,7, kadınlarda ise değişim göstermeyerek %34,4 olarak gerçekleşti.

	Toplam		Erkek		Kadın	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
15 ve daha yukarı yaştakiler	(Bin)					
Nüfus	60.571	61.342	29.975	30.310	30.596	31.032
İşgücü	32.274	32.426	21.751	21.740	10.523	10.685
İstihdam (toplam)	29.138	28.269	19.919	19.177	9.218	9.092
İstihdam (tarım)	5.480	5.173	2.997	2.860	2.483	2.313
İstihdam (tarım dışı)	23.658	23.096	16.923	16.317	6.735	6.779
İşsiz	3.136	4.157	1.832	2.563	1.305	1.593
İşgücüne dahil olmayanlar	28.297	28.916	8.224	8.570	20.073	20.347
	(%)					
İşgücüne katılma oranı	53,3	52,9	72,6	71,7	34,4	34,4
İstihdam oranı	48,1	46,1	66,5	63,3	30,1	29,3
İşsizlik oranı	9,7	12,8	8,4	11,8	12,4	14,9
Tarım dışı işsizlik oranı	11,6	15,0	9,6	13,3	16,1	18,9
15 - 64 yaş grubu						
İstihdam katılma oranı	58,6	58,3	78,4	77,8	38,5	38,8
İşsizlik oranı	52,7	50,7	71,7	68,4	33,7	32,9
İşsizlik oranı	9,9	13,1	8,6	12,1	12,7	15,2
Tarım dışı işsizlik oranı	11,6	15,1	9,6	13,4	16,2	19,0
Genç nüfus (15-24 yaş)						
İşsizlik oranı	17,8	23,3	14,8	21,1	23,2	27,0
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı	21,9	24,0	13,1	16,4	31,0	31,8

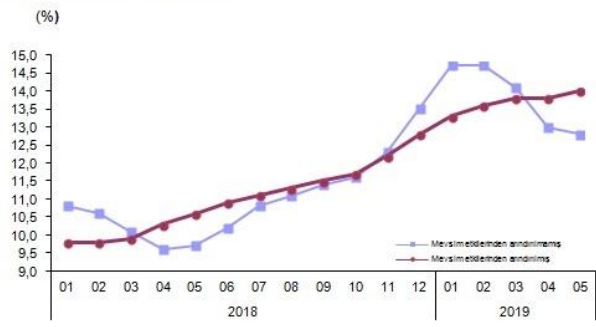
Tablo 18. Mevsim etkisinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri, Mayıs 2018, Mayıs 2019

- Mayıs 2019 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,7 puan artarak %34,4 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,4 puan artarak %22,8 oldu.
- Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 137 bin kişi azalarak 27 milyon 876 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0,3 puan azalarak %45,4 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 38 bin kişi artarak 4 milyon 527 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0,2 puan artarak %14,0 oldu
- Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı 0,3 puan azalarak %52,8 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin sayısı, tarım sektöründe 25 bin, sanayi sektöründe 7 bin, inşaat sektöründe 44 bin, hizmet sektöründe 62 bin kişi azaldı.

İstihdam oranı, Mayıs 2019

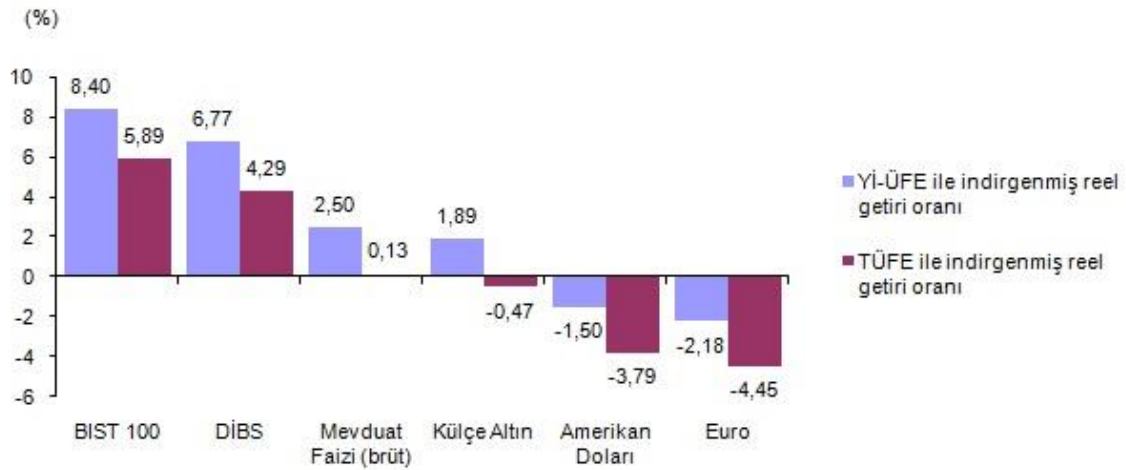
İşsizlik oranı, Mayıs 2019

Grafik 18. Mevsim etkisinden arındırılmış temel işgücü göstergeleri, Mayıs 2018 – Mayıs 2019

6.3 Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları

- En yüksek aylık reel getiri, yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile indirgenğinde %8,40, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirgenğinde ise %5,89 oranlarıyla BIST 100 endeksinde gerçekleşti. Yİ-ÜFE ile indirgenğinde; yatırım araçlarından Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) %6,77, mevduat faizi (brüt) %2,50, külçe altın %1,89 oranında yatırımcısına kazandırırken; Amerikan Doları %1,50 ve Euro %2,18 oranında yatırımcısına kaybettirdi. TÜFE ile indirgenğinde; DİBS %4,29, mevduat faizi (brüt) %0,13 oranında yatırımcısına kazandırırken; külçe altın %0,47, Amerikan Doları %3,79 ve Euro %4,45 oranında yatırımcısına kaybettirdi.
- DİBS üç aylık değerlendirmede; Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %10,14, TÜFE ile indirgenğinde ise %9,50 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiri sağlayan yatırım aracı olurken; Euro Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %3,44, TÜFE ile indirgenğinde ise %4,01 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Grafik 19. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları

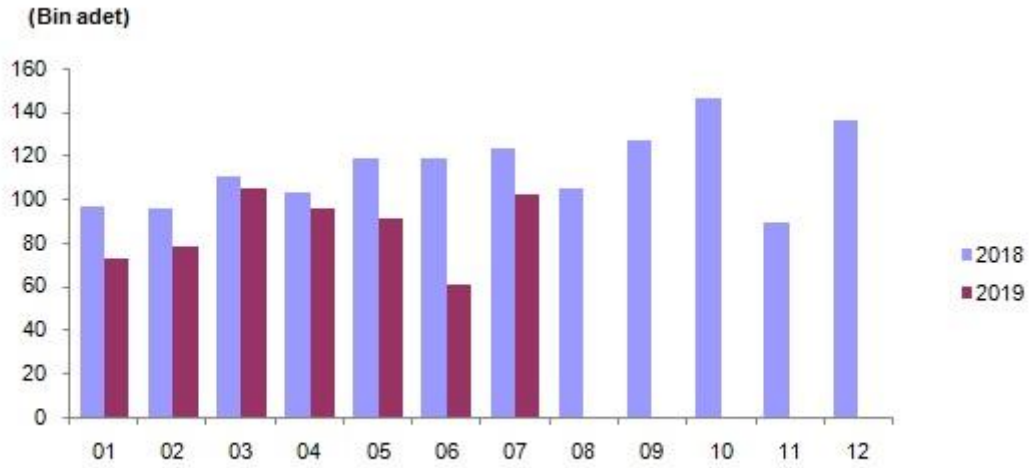
- Altı aylık değerlendirmeye göre külçe altın; Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %8,33, TÜFE ile indirgenğinde ise %9,58 oranında yatırımcısına en yüksek kazancı sağlayan yatırım aracı oldu. Aynı dönemde Euro, Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %2,75, TÜFE ile indirgenğinde ise %1,62 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.
- Finansal yatırım araçları yıllık olarak değerlendirildiğinde külçe altın; Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %11,31, TÜFE ile indirgenğinde ise %16,09 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiriyi sağlayan yatırım aracı oldu. Diğer taraftan, BIST 100 endeksi Yİ-ÜFE ile indirgenğinde %12,73, TÜFE ile indirgenğinde ise %8,98 oranlarıyla yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

	Aylık			3 aylık			6 aylık			Yıllık			Yıllık ortalama		
	Nominal getiri	Reel getiri		Nominal getiri	Reel getiri		Nominal getiri	Reel getiri		Nominal getiri	Reel getiri		Nominal getiri	Reel getiri	
Yatırım araçları		Yİ-ÜFE	TÜFE		Yİ-ÜFE	TÜFE		Yİ-ÜFE	TÜFE		Yİ-ÜFE	TÜFE		Yİ-ÜFE	TÜFE
Mevduat faizi (brüt)	1.49	2.50	0.13	4.97	3.16	2.56	10.41	3.63	4.83	15.53	-5.04	-0.96	20.62	-8.86	0.59
BIST 100 endeksi	7.33	8.40	5.89	4.52	2.72	2.12	4.72	-1.71	-0.57	6.17	-12.73	-8.98	-11.12	-32.84	-25.88
Amerikan doları	-2.48	-1.50	-3.79	-1.56	-3.25	-3.82	5.50	-0.98	0.17	18.86	-2.30	1.89	42.55	7.71	18.88
Euro	-3.15	-2.18	-4.45	-1.75	-3.44	-4.01	3.61	-2.75	-1.62	14.13	-6.19	-2.16	35.77	2.59	13.23
Küççe altın	0.88	1.89	-0.47	8.06	6.20	5.58	15.41	8.33	9.58	35.42	11.31	16.09	40.45	6.13	17.13
Devlet iç borçlanma senetleri	5.71	6.77	4.29	12.07	10.14	9.50	9.83	3.09	4.28	24.01	1.93	6.31	1.64	-23.20	-15.24

Tablo 19. Finansal yatırım araçlarının nominal ve reel getirileri

7. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ

- Türkiye genelinde konut satışları 2019 Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %17,5 oranında azalarak 102 236 oldu. Konut satışlarında, İstanbul 17 276 konut satışı ve %16,9 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u, 9 491 konut satışı ve %9,3 pay ile Ankara, 5 576 konut satışı ve %5,5 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının düşük olduğu iller sırasıyla 10 konut ile Ardahan, 15 konut ile Hakkari ve 66 konut ile Şırnak oldu.

Grafik 20. Konut Satış Sayıları

- Türkiye genelinde ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %57 oranında azalış göstererek 13 064 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %12,8 olarak gerçekleşti. İpotekli satışlarda İstanbul 2 143 konut satışı ve %16,4 pay ile ilk sırayı aldı. Toplam konut satışları içerisinde ipotekli satış payının en yüksek olduğu il %24,1 ile Artvin oldu.
- Diğer konut satışları Türkiye genelinde bir önceki yılın aynı ayına göre %4,6 oranında azalarak 89_172 oldu. Diğer konut satışlarında İstanbul 15 133 konut satışı ve %17 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde diğer satışların payı %87,6 oldu. Ankara 7 914 diğer konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 4 778 konut satışı ile İzmir izledi. Diğer konut satışının en az olduğu il 8 konut ile Ardahan oldu.
- Türkiye genelinde ilk defa satılan konut sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre %32,4 azalarak 38 931 oldu. Toplam konut satışları içinde ilk satışın payı %38,1 oldu. İlk satışlarda İstanbul 6 709 konut satışı ve %17,2 ile en yüksek paya sahip olurken, İstanbul'u 3 035 konut satışı ile Ankara ve 2 012 konut satışı ile İzmir izledi.

Balıkesir	Temmuz 2019			Ocak - Temmuz 2019		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	2 434	720	1 714	13 200	3 855	9 345

Tablo 20. Balıkesir İlının İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrıntısında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

Balıkesir	Temmuz 2019			Ocak - Temmuz 2019		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	2 434	277	2 157	13 200	1 964	11 236

Tablo 21. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

- Türkiye genelinde ikinci el konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %4,5 azalış göstererek 63_305 oldu. İkinci el konut satışlarında da İstanbul 10 567 konut satışı ve %16,7 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde ikinci el satışların payı %61,2 oldu. Ankara 6 456 konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 3 564 konut satışı ile İzmir izledi.

9. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

- Bandırma Ticaret Odası verilerine göre; 2019 yılı Temmuz ayı içerisinde toplam 18 şirket kurulmuş olup, bu şirketlerin 12 adedi limited şirket, 3 adedi anonim şirket, 3 adedi gerçek kişi ticaret işletmesi bazında kurulmuştur.
- Kapanan şirket sayısı incelendiğinde, toplam olarak kapanan şirket sayısı 7 adet olup, en çok kapatılan şirket türü 6 adet ile gerçek kişi ticaret işletmeleridir. Yılın ilk altı aylık istatistiklerine göz atıldığında; 2019 yılı içerisinde 96 adet firma kurulmuş, 57 adet firma kapatılmıştır.

	Şirket Türü	Temmuz 2019	Haziran 2019	Değişim (%)	Ocak - Temmuz		
					2018	2019	Değişim (%)
Kurulan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	3	4	-33	30	25	-17,7
	Limited Şirket	9	2	450	70	68	-2,9
	Anonim Şirket	2	2		21	17	-19,1
	Kooperatif	0	0		2	4	100
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0		2	0	-100
Kapanan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	8	6	33	28	44	57
	Limited Şirket	0	1	-100	13	13	
	Anonim Şirket	1	0	100	8	9	12,5
	Kooperatif	2	0	200	0	2	200
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0		3	0	0

Tablo 26. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı

- 2019 yılı Temmuz ayı içerisinde kurulan 14 adet işletme meslek gruplarına göre incelendiğinde; en çok işletmenin kurulduğu meslek grubu 4 adet üye ile imalat sektörü olur iken, bu grubu 2 adet üye ile yolcu taşımacılığı, gıda-parekende ve medikal – optik meslek grupları, 1'er adet üye ile eğitim – bilişim – telekomünikasyon, tarım, hizmet ve nakliye – acente sektörü izlemiştir.

Meslek Grubu	GRUP TANIMI	Gerçek Kişi	Tüzel Kişi	Toplam
		Adet	Adet	Adet
02. MESLEK GRUBU	TARIM HAYVANCILIK	1	0	1
03. MESLEK GRUBU	İMALAT	0	4	4
09. MESLEK GRUBU	YOLCU TAŞIMACILIĞI	0	2	2
11. MESLEK GRUBU	HİZMET	0	1	1
12. MESLEK GRUBU	EĞİTİM – BİLİŞİM - TELEKOMÜNİKASYON	0	1	1
15. MESLEK GRUBU	GIDA – PERAKENDE	1	1	2
16. MESLEK GRUBU	NAKLİYE – ACENTE – YÜK TAŞIMACILIĞI	0	1	1
18. MESLEK GRUBU	MEDİKAL - OPTİK	1	1	2
TOPLAM		3	11	14

Tablo 27. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşları

KAYNAKLAR

Temmuz 2019 Ekonomik, Ticari ve Finansal Bilgiler isimli çalışmanın oluşturulması esnasında, aşağıda belirtilen kurumların verileri kullanılmıştır.

- ❖ Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
- ❖ Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)
- ❖ Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
- ❖ Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) PMI İmalat Sanayi Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Raporu
- ❖ Bandırma Ticaret Odası (BTO) Sicil İstatistikleri